

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Факультет гуманітарно-педагогічний

«___» _____ 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА»**

Галузь знань	<u>01 «Освіта/Педагогіка»</u>
спеціальність	<u>015 Професійна освіта (015.37 «Аграрне виробництва, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)</u>
освітня програма	<u>Професійна освіта («Аграрне виробництва, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)</u>
факультет	<u>Гуманітарно-педагогічний</u>
розробники:	<u>доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, к.е.н., Мовчун С. В.</u>

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ» Декан факультету гуманітарно-педагогічного _____ Інна САВИЦЬКА « ____ » _____ 2025 р.	«СХВАЛЕНО» на засіданні кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту Протокол № 13 від «28 » травня 2025 р. Завідувач кафедри _____ Тетяна ВЛАСЕНКО
	«РОЗГЛЯНУТО» Гарант ОП «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)» _____ Оксана ВАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА»

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань	01 «Освіта / Педагогіка»
спеціальність	015 Професійна освіта (015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)
освітня програма	Професійна освіта («Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)
факультет	Гуманітарно-педагогічний
розробники:	доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, к.е.н., Мовчун С. В.

Київ – 2025

Опис навчальної дисципліни «Організація виробництва». Основна тематика дисципліни має економічне спрямування, що пов'язане з ефективним управлінням господарювання та прийняттям відповідних управлінських рішень спрямованих на організацію виробництва. Навчальна дисципліна призначена для вивчення основних принципів і методичних підходів, які цілеспрямовані на підвищення економічних процесів підприємства із урахуванням особливостей організації його виробництва, набуття навичок організації, планування виробничими процесами, функціонування виробничих систем, організації управління виробничою інфраструктурою підприємства, що пов'язані з переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

За змістом вона дає основи знань та практичні навички з розв'язання організаційних та економічних програм сільськогосподарської галузі та харчових технологій і може використовуватися для вивчення питань економіки, організації, планування виробництва студентами як економічних спеціальностей, так і всіх інших, що вивчають економічні дисципліни.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	Бакалавр
Спеціальність	015 Професійна освіта (015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)
Освітня програма	015 Професійна освіта (015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	–
Форма контролю	екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки	3
Семестр	6
Лекційні заняття	45 год.
Практичні, семінарські заняття	45 год.
Лабораторні заняття	–
Самостійна робота	60 год.
Індивідуальні завдання	–
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	6

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Організація виробництва»: формування теоретичних знань і практичних навичок з основ економіки і організації господарювання на рівні первинної ланки суспільного виробництва в умовах ринкової економіки і конкуренції.

Набуття компетентностей:

Інтегральні компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, планувати, організовувати, контролювати, координувати роботу та вмотивовувати членів колектив.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК10. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці;

СК11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук;

СК12. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі;

СК14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) в галузях, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

Програмні результати навчання (ПРН).

ПРН 7. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПРН 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузей, пов'язаних з аграрним виробництвом. Переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.

ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПРН 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПРН 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль № 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ													
Тема 1. Теоретико-методологічні основи виробництва	1-2	14	4	4	–	–	6	–	–	–	–	–	–
Тема 2. Виробничі системи	3-4	14	4	4	–	–	6	–	–	–	–	–	–
Тема 3. Виробничий процес і організаційні типи виробництва	4	14	4	4	-	-	6	–	–	–	–	–	–
Тема 4. Виробничі цикли. Організація трудових процесів і робочих місць	5-6	16	5	5	–	–	6	–	–	–	–	–	–
Тема 5. Виробнича структура	7	14	4	4			6						
Разом за змістовим модулем 1		80	25	25	-	-	30	–	–	–	–	–	–
Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ													
Тема 6. Специфіка організації виробництва	8	14	4	4	–	–	6		–	–	–	–	–
Тема 7. Організація допоміжних виробництва та обслуговуючих господарств	9-10	14	4	4	-	-	6						
Тема 8. Організація та нормування праці	11-12	14	4	4	-	-	6						
Тема 9. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції	13	14	4	4	-	-	6						
Тема 10. Організаційне проектування виробничих систем	14	14	4	4			6						
Разом за змістовим модулем 2		70	20	20	-	-	30						
Усього годин		150	45	45		-	60						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль № 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
1	Теоретико-методологічні основи виробництва	4
2	Виробничі системи	4
3	Виробничий процес і організаційні типи виробництва	4
4	Виробничі цикли. Організація трудових процесів і робочих місць	5
5	Виробнича структура	4
Разом за модулем 1		25
Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ		
6	Специфіка організації виробництва	4
7	Організація допоміжних виробництва та обслуговуючих господарств	4
8	Організація та нормування праці	4
9	Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції	4
10	Організаційне проектування виробничих систем	4
Разом за модулем 2		20
Разом	Усього годин	45

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських занять)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль № 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
1	Теоретико-методологічні основи виробництва	4
2	Виробничі системи	4
3	Виробничий процес і організаційні типи виробництва	4
4	Виробничі цикли. Організація трудових процесів і робочих місць	5
5	Виробнича структура	4
Разом за модулем 1		25
Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ		
6	Специфіка організації виробництва	4
7	Організація допоміжних виробництва та обслуговуючих господарств	4
8	Організація та нормування праці	4
9	Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції	4
10	Організаційне проектування виробничих систем	4
Разом за модулем 2		20
Разом	Усього годин	45

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль № 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
1	Теоретико-методологічні основи виробництва	6
2	Виробничі системи	6
3	Виробничий процес і організаційні типи виробництва	6
4	Виробничі цикли. Організація трудових процесів і робочих місць	6
5	Виробнича структура	6
Разом за модулем 1		30
Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ		
6	Специфіка організації виробництва	6
7	Організація допоміжних виробництва та обслуговуючих господарств	6
8	Організація та нормування праці	6
9	Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції	6
10	Організаційне проектування виробничих систем	6
Разом за модулем 2		30
Разом	Усього годин	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тестування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
1	2	3
Змістовний модуль 1 ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
Лекція 1. Теоретико-методологічні основи виробництва	ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.	—
Практична робота 1. Теоретико-методологічні основи виробництва	ПРН 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.	8
Самостійна робота 1	ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	6
Лекція 2. Виробничі системи	ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	—
Практична робота 2. Виробничі системи	ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	8
Самостійна робота 2	ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	6
Лекція 3. Виробничий процес і організаційні типи виробництва	ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.	
Практична робота 3. Виробничий процес і організаційні типи виробництва	ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності. ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	8
Самостійна робота 3	ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	6
Лекція 4. Виробничі цикли. Організація трудових процесів і робочих місць	ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.	
Практична робота 4. Виробничі цикли. Організація трудових процесів і робочих місць	ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності. ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	8
Самостійна робота 4	ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	6

1	2	3
Лекція 5. Виробнича структура	ПРН 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики. ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	
Практична робота 5 Виробнича структура		8
Самостійна робота 5		6
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2		
ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ		
Лекція 6. Специфіка організації виробництва	ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями. ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	
Практична робота 6. Специфіка організації виробництва		8
Самостійна робота 6.		6
Лекція 7. Організація допоміжних виробництва та обслуговуючих господарств	ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності. ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями. ПРН19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	
Практична робота 7. Організація допоміжних виробництва та обслуговуючих господарств		8
Самостійна робота 7.		6
Лекція 8. Організація та нормування праці	ПРН 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики. ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	
Практична робота 8. Організація та нормування праці		8
Самостійна робота 8.		6
Лекція 9. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції	ПРН 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузей, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями. ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності. ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями	
Практична робота 9. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції		8
Самостійна робота 9.		6

1	2	3
Лекція 10. Організаційне проєктування виробничих систем	ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.	8
Практична робота 10. Організаційне проєктування виробничих систем	ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.	
Самостійна робота 10	ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проєктуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	6
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2) / 2 \times 0,7 \leq 70$	
Екзамен		30
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені. Статті, тези доповідей, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Навчання може відбуватися самостійно, індивідуально, із консультування у разі потреби.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Організація виробництва» (робоча програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали).

2. Електронний навчальний курс «Організація виробництва»: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3177>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Сидоренко В. К. Організація виробництва: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2020. <https://cul.com.ua/organization-of-production-sidorenko/>

2. Жарикова І. В., Акімова Л. М. Організація виробництва: *навчальний посібник*. К.: Центр учбової літератури, 2021.
https://library.nau.edu.ua/files/posibnyky/organ_vyrob.pdf
3. Мазаракі А. А., Герасимчук З. В. Організація виробництва: *підручник*. К.: КНЕУ, 2019.
<https://knute.edu.ua/file/MzE4NA==/20941c5f3a0f0d0944860bcb8b5dc464.pdf>
4. Кириленко О. А. Організація виробництва на промисловому підприємстві. Х.: Вид-во ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022.
http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/28780/1/Kyrylenko_O_A_Organizatsii_a_vyrobnytstva_2022.pdf
5. Пономаренко В. С. Організація виробництва: *підручник*. Х.: Інжек, 2020.
https://library.hneu.edu.ua/data/upload/publication/Ponomarenko_organizacia.pdf
6. Іншин М. І., Стахурська І. І. Трудове право України: *навч. посібник*. К.: Центр учбової літератури, 2021.
https://pidruchniki.com/13270204/pravo/trudove_pravo_ukrayini_inshin
7. Бойко М. І. Нормування праці: *навчальний посібник*. К.: КНЕУ, 2018.
<https://knute.edu.ua/file/MzYxOA==/e4be207e14d3f108b69fc9f64c0134e3.pdf>
8. Організація і нормування праці / За ред. О. І. Петрової. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020.
http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/25641/1/Petrova_Organizatsiya_i_normuvannya_praci_2020.pdf
9. Кучабський Ю. В. Організація праці: *навч. посібник*. Львів: Видавництво ЛНУ, 2021. <https://core.ac.uk/download/pdf/234893707.pdf>
10. Кодекс законів про працю України (КЗпП)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
11. Про оплату праці. *Закон України* від 24.03.1995 № 108/95-ВР
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр#Text>
12. Про колективні договори і угоди. *Закон України* від 01.07.1993 № 3356-ХІІ
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>
13. Методичні рекомендації з організації нормування праці на підприємствах України (затв. Мінпраці, 2007) <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0686203-07#Text>
14. Про тривалість робочого часу на 2025 рік. *Постанова КМУ* № 245.
<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-pereklad-robochoho-chasu-na-2025-rik-245>